

БЕЛАРУСКІЕ СЛОВА

Выход

Нацыянальна
дэмократы

Preglād Wilno
Universitetska 9
Wilno

Пад
месяц 1 зл.
2 зл.
дзяржай.

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі: Wilno ul. Zawalna 6 m. 4
Рэдакцыя адчынена ад 12 — 2 гадз. штодня апрача съвят. ў

Цана нумару 20 грош.

рыальная і культурна-нацыянальная аутаномія.—Замля сялянам на падставе уласнасьці.—Шырокі
жунізмам.—Нацыянальная царква.—Краевая згода. Далучэнье Усходний Беларусі да Заходний.

НАЦЫЯНАЛЬНЫ ФРОНТ.

У Заходній Беларусі беларускі палітычны рух дыферэнціаваўся галоўным чынам паводле двух прынцыпаў: сацыяльнага і нацыянальнага.

Да апошняга часу вялікая большасць беларускіх палітычных груп і партыяў кіравалася прынцыпам сацыяльным. Начынаючы ад 1906 году, беларускае арганізаціяне грамадзянства перахварэла на ўселякага роду і ахварбоўкі сацыялістичнага партыі. Тут была і „Сацыялістичная Грамада“, і „Беларускія Эсэры“ і „Народныя Нацыяналісты“ і „Эндэкі“ і г. д.

Да 1920 году ўсё гэтая сацыялістичная партыі нагэтулькі вырадзіліся, што літаральна засталося толькі два сацыялісты — эсэры. Затое на грунце клясовым выраслі новыя групы, новага напрамку: — Грамада і Сель-Саюз.

І, калі Грамада выразна ў сваёй праграме стала на грунт ня толькі не нацыянальны (бо інтэрнацыяльны!), а іскрава сацыяльны, пралетарска-рабочніцкі, дык „Сель-Саюз“ прабаваў стаць на грунт клясова-сялянскі.

Грамада, як арганізацыя нацыянальна-беларуская, стаціла ўселякае значэнне ў беларускім адраджэнні руху. Яна, прауда, яшчэ існуе, хача і падпольна, але выключна пітаецца сокамі ненавісці да палякаў і ашпарнікаў, незадаволеная з гаспадарчага становіща на красах і г. д. Яна жыве выключна на падложу дрэннага крэсовага жыцця, ня маючи пазытыўна творчай праграмы.

Ідэя Сель-Саюзу — думка добрая.

Сялянства, як галоўная складовая частка беларускага Народу, павінна адыхываць у Народзе адпаведную, а нават галоўную ролю. Але, на няшасці, ідэя тварэння Сель-Саюзу трапіла ў нездатныя руки, якія і самую ідэю зганьбілі і справу арганізацыйную правалілі. Можна ці-перака сказаць ўжо зусім съмела, што правадыры Сель-Саюзу занеахоцілі да свайго саюзу нават саміх сялян. Але галоўнае праступленне перед Народам, якога дапусцілася і Грамада і Сель-Саюз, — гэта было тое, што яны разబілі беларускі нацыянальны фронт. Праз овае чырвона-пралетарскія акуляры Грамада усіх лічыла здраднікамі, думуючы апанаваць усю беларускую нацыю.

Глыбока памыліліся!

А блізарукі, глупенькі Ярэміцка-Рагульскі Сель-Саюз сваімі дзікімі, бруднымі, персональнымі выпадамі, гультайствам і абсолютнай няздолнасцю да арганізацыі разтраціў з свайго складу нават тых нялічных адзінак, якіх яму па прыяцельску, як слушна назначыў Я. Станкевіч, „пазычылі хадэкі“.

Але быў яшчэ адзін факт, які праглядзелі і Грамада і Сель-Саюз,

гэта слабасць беларускага палітычнага і нацыянальнага руху і недасьпеласць грамадзянства для тварэння вышэшага парадку групіровак, якімі звязуляюцца чиста пралетарска-работніцкая, альбо чиста сялянская арганізацыі.

І вось у съядомасці і ў адчуванні слабасці маладога беларускага адраджэнчага руху зявілася абсолют-

ВОСТРАЯ БРАМА ў ВІЛЬНІ.

2 ліпня ёдбылася урачыстая караніцыя чудоўнага абразу Маці Божай Вострабрамскай при удзеле вышэйших прадстаўнікоў цывільнай і духоўнай улады і многіх тысяч чалавекі з грамадзянства.

ная патрэба ўдзелы ўсіх съядомых сілаў па прынцыпу не сацыяльнаму, а нацыянальному. Гэты прынцып съмела, праконана і, спачатку маючи надта малы лік прыхільнікаў, выдзвінула Беларускую Нацыянальную Раду.

Сяняння мы падводзім першыя ітогі рэальнай спробы актыўнага дзеяства беларускага грамадзянства пад широкім нацыянальным съягам. І ў той час, як Грамада і Сель-Саюз зганьблі імя Беларусі ў нашай быўшай славней

століцы — Вільні, ідуцы на запятах расейцаў, як зрабіў Ярэміч, альбо ў хвасце комуністычных міжнародных адбросаў, як гэта зрабіла Грамада, — Беларускі Нацыянальны Выбарны Камітэт адтрымаў вялікую перамогу, праўшы ўсюды ў урады, дзе ён толькі прыймаў удзел у выбарах, 80 проц. съядомых, шчырых беларусаў!

Вось гэты першы пасъпех зарганізаванага беларускага грамадзянства пад съягам нацыянальнай Згоды і Еднасці съведчыць аб правідовасці лівіі, якую ўзялі Беларуская Нац. Рада і Бел. Нац. Парція.

Апрача ўсяго значэння факту праўданіння Бел. Нац. Выб. Камітэтам 80 проц. беларусоў у самаўрады — гэты пасъпех павялічваецца яшчэ тым, што гэтая 80 проц. працтваўлююць найбольш съядомыя, паважныя грамадзка-дасыпелыя элементы, якія да гэтага яшчэ з'еднаны адзінствам нацыянальнай ідэі і жаданьнем творчай, спакойнай працы ў самаўрадах для карысці насялення. Гэткія людзі будуть бязумоўна добрымі, грамадзянскімі дзеячамі на самаўрадавым полі.

Нарэшце яшчэ адно вялікае значэнне мае пасъпех выбарчай акцыі Бел. Нац. Камітэту — гэта новы, глыбокі, моральны разгром разьбіткаў Грамады.

Сіла грамады была ў тым, што правадыры яе выхоўвалі сваіх сябраў у няпрымірымым духу да ўсіх іншых груп, а асабліва да нашай групы. І вось падчас выбараў б. грамадаўцы масамі ѹшлі да Нацыянальнага Выбарчага Камітэту і гэтак шчыра і актыўна правадавалі ў ім, што некаторыя з іх трапілі ў нашыя нацыянальныя съпіскі кандыдатаў да радаў гмінных і нават да самых гмінаў.

Гэтае звязішча ёсьць яшчэ адным з доказаў, што: 1) Грамада глыбокіх корняў ня мае і 2), што чиста-нацыянальны кірунак ахоплівае чым дальш, тым больш шырокія кругі беларускага грамадзянства.

ВЫБАРЫ ДА ГМІННЫХ САМАЎРАДАЎ.

СЛОНІМСКІ ПАВЕТ.

1. Гміна Бытэн	—	12 асоб.	5. Дзевяятковічы	—	10 асоб.
з іх: бел. Нацыян.	—	3	з іх: бел. Нацыян.	—	2
" гурткоўцаў	—	3	" гурткоўцаў	—	6
" асаднікаў	—	3	" асаднікаў	—	1
" жыдоў	—	3	" асаднікаў	—	1
2. Чэмэрі	—	12	6. Кастроўчычы	—	12
з іх: белар. Нацыянальн.	—	8	з іх: бел. Нацыян.	—	3
" гурткоўцаў	—	1	" гурткоўцаў	—	8
" ашпарнікаў	—	2	" асаднікаў	—	1
" асаднікаў	—	1	7. Казлоўчына	—	12
3. Дэрэука	—	12	з іх: бел. Нацыян.	—	9
з іх: белар. Нацыян.	—	4	" гурткоўцаў	—	3
" гурткоўцаў	—	5	8. Роготна	—	10
" ашпарнікаў	—	1	з іх: бел. Нацыян.	—	2
" асаднікаў	—	2	" гурткоўцаў	—	7
4. Дзярэчын	—	12	9. Шыдловічы	—	12
з іх бел. Нацыян.	—	3	з іх: бел. Нацыян.	—	2
" гурткоўцаў	—	6	" гурткоўцаў	—	7
" жыдоў	—	3	" ашпарнікаў	—	2
			" асаднікаў	—	1

10. СТАРОВЕСЬ	—	10 асоб.
з іх: белар. Нацыян.	—	4
" гурткоўцаў	—	5
" асаднікаў	—	1
11. Міжавічы	—	12
з іх: белар. Нацыян.	—	6
" гурткоўцаў	—	6
12. Жыравіцы	—	10
з іх: белар. Нацыян.	—	6
" гурткоўцаў	—	1
" ашпарнікаў	—	2
" асаднікаў	—	1
13. З КУРЫЛОВІЧ	—	вестак яшчэ не атрымалі

МОЛОДЭЧАНСКІ ПАВЕТ.

1. БЕНІЦКАЯ	—	12
з іх: бел. Нацыян.	—	9
" гурткоўцаў	—	1
" асаднікаў	—	2
2. ЛЕБЕДЗЕУСКАЯ	—	10
з іх: бел. Нацыян.	—	5
" асаднікаў	—	2
3. МОЛОДЭЧАНСКАЯ	—	12
з іх: бел. Нацыян.	—	7
" грамадаўцаў	—	1
" асаднікаў	—	3
4. ГАРАДЭЦКАЯ	—	15
з іх: бел. Нацыян.	—	8
" асаднікаў	—	4
" умярков.	—	3
5. КРАСНАСЕЛЬСКАЯ	—	10
з іх: бел. Нацыян.	—	5
" асаднікаў	—	4
" жыдоў	—	1
6. ПАЛАЧАНСКАЯ	—	10
з іх: бел. Нацыян.	—	7
" асаднікаў	—	1
		2

У гмінах Ракаўская і Радашковская у гэтых пірэддзе выбары не правідаваліся, а адбыліся раней і гэтак чынам у Маладечанскам павеце з ліку ўсіх радых у колысці 81 аказацца выбранымі беларусаў са съпіску Цэнтральнага Беларускага Нацыянальнага Выбарнага Камітэту — 54.

са съпіску польскага — 15.

са съпіску жыдоўскага — 9.

і грамадаўскага — 3.

БЕЛАРУСЫ—РАДНЫЯ!

Выбары ў гмінныя Рады засталі нас, Беларусаў, непадгатаванымі, выпалі зусім не спадзейкі. Апрача таго, беларускія арганізацыі, якія на славах гэтак гучна крычаць аб сваёй руплівасці аб Народзе, сваёй беларускасці і імкненюю да „аблагадзецельстваўнія“ Народу, усякія Грамады Сялянскія Саюзы, Пасольскі Клуб і г. д.—не зрабілі нічога для таго, каб дапамагчы сялянству у гэтай важнай для яго справе. І толькі адзін Беларускі Цэнтральны Нацыянальны Выбарны Камітэт, заложаны з ініцыятывы Бел. Нац. Рады і Парты, энэргічна выступіў на выбары, заклікаючы сялян да нацыянальнай еднасці і арганізаваннасці. Цраца Камітету, не бачучы на тое, што „Прауды“ дык „Ніва“ стараліся падарваць аўтарытэт яго і заместа дапамагчы — перашкодзіць у высілках заргавізованым выбараў пад нацыянальна-сялянскім сцягам, аднак дала багатыя разультаты. Усюды, куды папалі адозвы Камітету, куды маглі даехаць інструктары — сяляне беларусы жывыя зацікавіліся спрэвай выбараў, пайшлі, як кажуць, вадам і здабылі вялікую большасць месц у Радах.

З маменту выбараў у Рады перад Раднымі адчыняючыя багатыя магчымасці шырокай працы на карысць нашага Народу. Ня трэ аднік забывацца, што вынікі гэтага працы цалком залежаць ад таго, як да працы падойдуть самі радныя.

Калі сярод іх узёнікне нязгода, — а бэгством пэўне будуть рупіца нашыя ворагі, — калі пачнуцца партнікія спрэчкі, барацьба ў імія неікае праграмы ці прыналежнасці да пэўнае групы, калі старонікі „Праудаў“, „Ніваў“ і г. д., заместа займачца працай для Усяго Народу, вазмуць прыклад з сваіх павадыроў, якія толькі аб тым і руяняцца, каб неяк зваліць ды спэцкаць абзін аднаго — разультаты будуть толькі благія. І наадварот, калі Радныя у сваёй працы будуть выступаць згодна, арганізаванна — Рады гмінныя будуть сапраўды самаўрадамі, сапраўды возьмуть у свае рукі ўсё гаспадарчае жыццё гміны і будуть кіраваць ім згодна з інтарэсамі сваіх выбаршчыкаў.

І вось, так як на выбары, і цяпер Бел. Цэнтр. Нац. Выбарны Камітэт заслікае ўсіх выбраных сябраў гмінных Радаў да еднасці і арганізаваннасці працы.

Радныя! — забудзьцеся аб палітычных розніцах і партнікіясці!

Памятуйце аб тым, што гмінная Рада ёсьць палітычная tryбуна і што інтэрэсы сялянства нашага ўсюды аднаўлякавыя.

І памятуючы гэта — арганізујцеся пад лёзунгам практычнай творчай працы ў самаўрадах. Стварыце адзін вялікі Саюз беларусаў-радных.

Памятуйце, што Вапшым Заданынем і Абавязкам ёсьць не рабленыне нейкае палітыкі, не клясавая барацьба і іншыя брэдні „высокіх“ палітыкаў, вынікі якіх ужо адбіліся на сялянскіх баках, а выключна рулівасць аб інтарэсах родных вёскі, пад-

**ЧАСОВЫ БЕЛАРУСКИ КАМИТЭТ
ПА СПРАВАМ САМАУРАДАУ.**

Палітычны агляд.

Разрыў англійска-радавых адносін з'яўляецца зваротным пунктом у сівятавой палітыцы адносна Радавай Раде. А што датычыцца забойстваў Войкава і наступіўшых у выніку гэтага чырвонага террору ў С. С. Р. Р. і абмена патамі з Польшчай, дык гэта паслужыла для бальшавікоў толькі пажаданым повадам, якія трэба было ім знойдзі для апраўдання сваіх зверскіх методаў расправы з іншымі народамі. Лічыць выстрал Кавэрды за прычыну бальшавікоў рэпресіяў, як гэта многія прызнаюць, гэтак сама наўна, як і прызнаюць, што сівятаў вайна, к якой рыхталіся немцы, была выкліканы забойствам эрштарца Фэрдинанда ў Сараеве ў ліпні 1914 г. У 1917 г. былі забітыя немецкі камандуючыя на Украіне ген. Эйгорн у Кіеве і пасланік Мірбах у Маскве, аднакожа немцы не адказалі рэпресіямі проці сопаду ўсіх сялянстваў на Немеччыне і ў самай Раде, хоць іх ніхто ім не мог гэтага забараніць.

Сыстэма заложнічества, рэпресіяў і масавага террору стасуецца толькі радавым урадам, як аснова панавання прападарыту па

вучэнню сацыялістычнага бога Маркса і яго прарока Леіна. Вось дзеля чаго закладоўліся „працлятэрый ўсіх стран“, калі забачылі, што дзікі і безразсудны чырвоны террор у С. С. Р. зрабіў вельмі ўёмнае ўражанье ў Зах. Эўропе і Амерыцы.

Англійская работнікі, карыстаўшыся субсидыямі Масквы ў часе леташняй забастоўкі, пратэстуюць проці стасавання масавых казні бальшавікоў бяз суда не дзвяля таго, што шкадуюць расейскую інтэлігенцию і буржуазію, якія ў сутнасці ўжо даўно уся вымардавана, а таму, што бальшавікі безнадзеяна апушчаюцца ў прорву, з якой ўжо ня выбицуцца больш.

А гібелль радавай улады ў Раде, — гэта сымярцельны ўдар для усіх сівятаў прападарыту.

Англійская ці немецкая работнікі ў пэрэважнай сваёй часці можа і на хоцуць радавай сістэмы ўрадавання ў сябе дома, але ім патрэбна была гэта бандыцкая сістэма ў Раде, як

чирывонае пужала, якім можна палохаць сваю буржуазію і тым

ялпей яе смакаць. Вось дзеля чаго „другі інтэрнацыянал“, якога бальшавікі не называюць інакі, як „сацыял-здраднікамі і лёжаць буржуазії“ заўсёды пратэстуюць проці ўсялякіх інтэрвэнцый і капиталістичных дзяржаваў у расейскіх бальшавіцкіх пытанын.

Але гэтых пратэстів менш сэнс і карысць толькі да тэй пары, пакуль радавая ўлада ў Раде мела ходзіць вонкавыя прызнанікі тэрваласці. Да гэтай пары і „буржуазія“ дзяржавы лічыліся з бальшавікі, якія можна гандляваць

ла чалавечыя ўчуцьці. Сацыялісты крычаць маскоўскім палачам, каб яны апамятаўшися, спыніці непатрэбны і шкадлівы тэррор, які пагубіць ня толькі іх саміх, але падвядзе і іх „таварышаў“ у іншых странах. А буржуазія, пераканаўшыся ў тым, што „не такі чорт страшны, як яго малююць“, і што раней, ці пазней трэба будзе растацца з чырвонімі панамі ў Раде, рашуча зламі пазыцыю, як адносіць Радавай Раде і трыцяга інтэрнацыяналу, гэтак сама і сваіх работнікаў.

Англійская ніжэйшая палата дэпутатаў вінісці.

Закон, забараняючы генэральныя забастоўкі

Гэта наўсяцівін ахвяраў для бастуючых, якія дагэтуль карыстаюцца свабодай забастоўкі у самых рэакцыйных дзяржавах, якія, вядома, радавай Раде. Прыклад Англіі знойдзе водгук і ў іншых дзяржавах, дзе работнікі трывалі сваю буржуазію стравіць чырвонага пужала.

Нямецкі міністар загранічных спраў Штэрзэмам, на глядзачы на асабістасць спакаванне з Чырвоным і на хайрус з Радавай Раде, адкрыты заявіў, што

Нямеччына выступае на барацьбу з III інтэрнацыяналам,

што ў сутнасці азначае перамену фронту адносна радавага ураду.

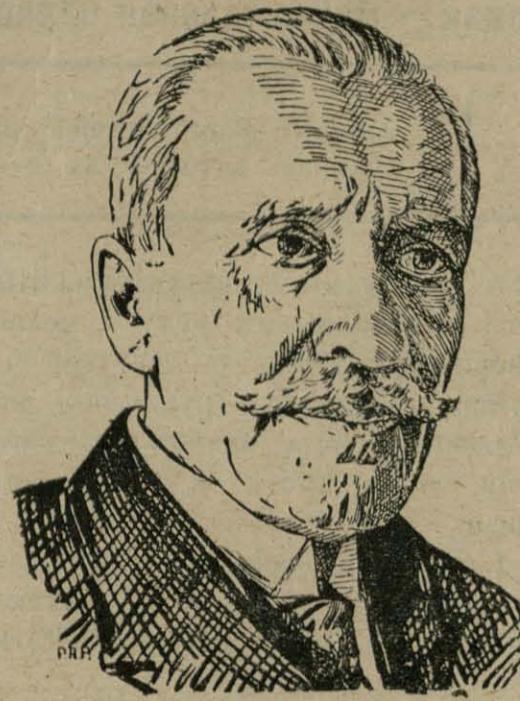
Усе тры дзяржавы, як Чеха-Славакія, Швейцарыя, Юга-Славакія, Румынія, Венгрыя, Баўгарыя і інш., якія дагэтуль хісталіся, якія ведаючы, прызнаваюць радавы ўрад, ці не, цяпер адразу занімі выразна нагатыўную пазыцыю да гэтага пытання. А тры з дзяржаваў, якія з дзяржавы, як Італія, Францыя, Літва, Эстонія, Фінляндія, Турцыя, Грэцыя і інш., у катрых адносіні з бальшавікі былі больш менш наладжаны, гэтак сама падпарацаваліся агульнаму антибальшавіцкаму настрою і далучыліся да адзіната фронту барацьбы з камунізмам.

Балканскія дзяржавы рыхтуючы на скліканне канфэрэнцыі,

на якой павінны быць агавораны спосабы барацьбы з камунізмам. Усе непаразменні між асобнымі дзяржавамі, якія маглі цемна адбівацца на агульны барацьбе з бальшавізмам, устряны. Вялікія аласкі выклікала разагласіцца на канфэрэнцыі Англіі, Японіі і Амерыкі ў Жэнві на пытанню аб амежаваныні марскіх узбраенняў. Але і тут наўпашце зазначылася палепшанне. Японія пайшла на вуступкі перад Англіяй і ёсць надзея, што ўсё ўладацца добра, і што англійска-амерыканскі фронт не страйці свайго адзінства, сілы і значэння.

N.

ПРЕЗЫДЕНТ І. МАСЬЦІЦКІ.

Вільня 2 ліпня першы раз вітала ў сваіх мурах Вышэштага Прадстаўніка дзяржавы.

кошч на чырвонавы чырвонцы. Аднакожа ноўая, пічым не апраўдываючая хвалі чырвонага

тэрруру, да якога звязацца ўлада перад сваім канцом, адкрыла нарэшце вочы, як бальшавіцкім прыцелям, гэтак сама іх ворагам.

У новых моры чыстай крыві наўяніх усе убачылі нараджэнне Новай Раде.

І зразуменя ўсіх гэтага нагналі на прыхильнікаў бальшавіцкай улады ў Раде жах, а буржазія дадала съмеласці і праудзі

Апошнія навіны.

З ПОЛЬШЧЫ.

АМЕРЫКАНСКАЯ ПАЗЫКА
ПОЛЬШЧЫ.

У Варшаве закончыліся перагаворы аб загранічнай пазыцыі з прадстаўнікамі амерыканскіх капіталістаў. Амерыканскія банкіры пазычылі Польску Банку 15 мільёнаў даляраў на кароткі тэрмін. З гэтай сумы 10 мільёнаў будзе вызначаны на эканамічныя мэты, а 5 — на засіленне запасаў Польскага Банку.

Польска—Радавы адносіны.

Перад выездам да Вільні маршалак Пілсудскі меў конфэрэнцыю з міністрами загранічных спраў Залескім Тэмаю конфэрэнцыі былі пытаны, звязаны з ліквідацый скуткаў забойства пасланніка Войкава. У выніку гэтай конфэрэнцыі польскі пасланнік у Маскве атрымае у бліжэйшыя дні інструкцыі для вядзення перагавораў з Чырвоным аб гэтым пытанні, назначыны новага пасланніка ў Варшаву і даўшых перагавораў аб гарантыйным дараваніем.

КОНФЭРЕНЦІЯ ПА ПОЛЬСКА-РАДАВАМУ ПЫТАННЮ.

У панядзелак Маршалак Пілсудскі выехаў з Вільні да Варшавы. У Беластоку салёновы вагон Маршалка быў прычэплены да пасыпшага цягніка Масква—Варшава, якім ехаў польскі пасланнік у Маскве Патэк. У далейшай дарозе да Варшавы Маршалак раздзіўся з пас. Патэкам. Перад выездам з Масквы п. Патэк некалькі разоў спыніўся з Чырвоным, з якім агаворыў пасланніка—радавага пытанні. Учора адбылася пад кіраўніцтвам Маршалка першая конфэрэнцыя па гэтому пытанні з удзелам мін. Залескага і пас.

ПОЛЬСКІ АВІЯТАРЫ У РУКАХ Г. П. У.

Некалькі нямецкіх і аўстрыйскіх банджай прабавалі вучэцьца на лёнданскай бірже нейкую лічбу радавых вэксалій на агульную сумму ў полмільёна штэрнінтаў, адная-же Лёндан адмовіўся учытываць бальшавіцкіх вэксэлі. Гэта павінна падариць бальшавіцкім крэдитам на Нямеччыне, якія адпукнілі бальшавікамі тавары пад вэксэлі, якія затым вучытывалі ў лёнданскіх банках, а апошнія ўжо прад'яўлялі гэтых вэксэлі бальшавікам для аплаты.

АНГЛІЯ НЯ ПРЫЙМАЕ РАДАВЫХ ВЭКСЭЛЯУ.

Некалькі нямецкіх і аўстрыйскіх банджай прабавалі вучэцьца на лёнданскай бірже нейкую лічбу радавых вэксалій на агульную сумму ў полмільёна штэрнінтаў, адная-же Лёндан адмовіўся учытываць бальшавіцкіх вэксэлі. Гэта павінна падариць бальшавіцкім крэдитам на Нямеччыне, якія адпукнілі бальшавікамі тавары пад вэксэлі, якія затым вучытывалі ў лёнданскіх банках, а апошнія ўжо прад'яўлялі гэтых вэксэлі бальшавікам для аплаты.

НЯУДАУШЫСЯ ЗАМАХ ЦІ ПРАВАКАЦІЯ?

Французская паліція раскрыла рыхтаўшыся замах на жыццё радавага пасланніка Гакоўскага. Замахоўцы ў ліку 7 асобай арыштаваны. Гэта расейцы, вірачуючы на адзін з парижскіх фабрык. Дзяля таго, што указаныя асобы нядэўна прыбылі з Радавай Раде, дык дапушчаюць, што гэтых загаворуў быў у сутнасці атам бальшавіцкай правакацыі.

ФІНАНСЫ і ГАСПАДАРКА.

ЗЕМЛЯРОБСТВА У ПОЛЬШЧЫ.

Дзеля таго, што Польшча зьяўляеца напалову земляробаю дэяржаваю, цікава білжайшай пазнаміцца з становішчам гэтай галіны прымесловасці. Абрабляемая зямля ў Польшчы займае каля 14% усяго прастору дэяржавы, што складае прыблізна 18,5 мільёнаў гектараў. Зямлі пасяўнікі, з якой зьбіраўся ўраджай ў мінушым годзе, каля 16 міл. гектараў, а рэшту складаюць паслі, горы, пасыпішчы і г. д. Пры гэтым треба адзначыць, што ў прыгаю апошніх 5 гадоў прастор абрабляемай зямлі павялічыўся на 1 міл. гект. Затым, апрача павялічэння прастору, побач ішло і павялічэнне земляробнай культуры пляхам штучнага ўдабрэння і пасеву больш ценных працтвак, як пшаніца, буракі, лён, хмель і інш.

З кожным годам, пасля вайны, заметна павялічэнне выдайнасць гектараў зямлі і пасевы прыбліжэнне да даваеных нормаў, а ў некатарадных адносінах 1925 год перавысіў нават даваенны. Сярэчнія выдайнасць за апошнія пять гадоў толькі для пшаніцы на 1 міл. гект. Затым, апрача павялічэння прастору, побач ішло і павялічэнне земляробнай культуры пляхам штучнага ўдабрэння і пасеву больш ценных працтвак, як пшаніца, буракі, лён, хмель і інш.

З кожным годам, пасля вайны, заметна павялічэнне выдайнасць гектараў зямлі і пасевы прыбліжэнне да даваеных нормаў, а ў некатарадных адносінах 1925 год перавысіў нават даваенны. Сярэчнія выдайнасць за апошнія пять гадоў толькі для пшаніцы на 1 міл. гект. Затым, апрача павялічэння прастору, побач ішло і павялічэнне земляробнай культуры пляхам штучнага ўдабрэння і пасеву больш ценных працтвак, як пшаніца, буракі, лён, хмель і інш.

Мінушы 1926 г. быў, як ведама, няўраджайны. І пашасць яшчэ, што ён наступіў пасля вельмі ўраджайнага 1925 г., ад якога засталіся ў стране дужыя запасы збожжа. Аднак-же гэта не ўратавала ад значнага прывозу збожжа з загравіці, хада значны разьмер імпарту, асабліва пшаніцы, тулумыцца на толькі няўраджаем 1926 г., але і павялічаным ужываннем насялення, што ѹказае на палепшанне дабрабуту.

У 1926 г. было собрана пшаніца і жыта 63 міл. кв., сярэдні збор гэтых двух відаў за апошнія 5 гадоў складаў трохі больш 63 міл. кв., а перад вайною — 74 міл. кв. Адсюль відаць, што нехапае яшчэ каля 10 міл. кв. для дасягнання даваенага роўню.

З агульнага прастору абрабляемай зямлі дэяржавы 47,3% прыходзіцца на дужую зямлю (1921 г.), ашвары большыя бо гект., і рэшта на дробную зямлю. Але ў апошнія гады пачалася парццелянія і ад 1921 г. распарццелявана каля 800,000 гект. Гэткім чынам дужая зямлюсць цяпер дасягае каля 17,4 міл. гектараў, а малая — каля 21,4 міл. гект. Аднак-же буйная зямлюсць абрабляемай зямлі мае толькі 5,5 міл. гект., а малая зямлюсць — рэшту 13 міл. гект. Але, што датычыцца спосабу аработка зямлі і наагул высокасці яе культуры, дых пе-равага на баку буйной зямлюсці. Перш-наперш буйная зямлюсць больш стасце штучнага гною і сеи больш каштаўнейшых відаў збожжа. Адсюль і вынікі значна разница між сабою, як гэта відаецца з наступнага парадку.

Сярэдні збор з гектара ў квінталах па ўсім ашвары Польшчи у 1925 — 26 г. складаў для буйной зямлюсці: пшаніца — 16,7 і 13,8 кв. (першая лічба адносіцца да 1925 г., другая — 1926 г.), жыта — 14,9 і 11,6 кв., ячменя — 15,4 і 14,1 кв. і аўс — 14,4 і 12,7 кв. Малая зямлюсць: пшаніца — 13,1 і 10,6 кв., жыта — 12,7 і 9,9 кв., ячменя — 12,7 і 11,7 і аўс — 12,7 і 11,8 кв. Адсюль відаць, што выдайнасць малай зямлюсці значна уступае буйной зямлюсці.

Арышты камуністаў у Нарвэгіі.

У звязку з аўгустайнай нарвэскімі камуністамі адзовы да англійскіх маракоў, якіх прызываюць да паўстання і вымардання афіцэрэй, нарвэская паліцыя зрабіла вобышу памешканы камуністычнай газэты. У гэтым памешканы памяшчаліся: саюз нарвэской камуністычнай моладзі (комсамол) і іншыя камуністычныя арганізацыі. У выніку вобышка былі арыштаваны старшыя камуністычныя партыі Фурэбетэн, рэдактар газэты Эйнэс, сэкрэтар газэты, камісар чырвонай запамогі, член і сэкрэтар «камсамола» Ліппі.

КАМУНІСТЫ ЗА ПРАЦАЮ У ЛАТВІІ.

Латвійская паліцыя раскрыла шырокаспасыджаную, камуністычную арганізацыю. Арыштавана пакуль 8 асобаў. У іх знойдзена шмат вельмі паважнага матэр'ялу, а якога вынікае, што мэтай гэтай арганізацыі было паведамленне радавага ўраду аб стане латвійскай арміі і паліцыі. Касткі гэтых перасылаліся праз гравіцу. За гэта адтрымлівалі ад радавага ўраду грошы. Далейшае съледства вядзеца.

Балканы праці камунізму.

З Афінаў паведамляюць, што пасля дойгіх дыплёматычных пераговораў аб скіканыні конфэрэнцыі пра дэстяўнікоў усіх балканскіх дэяржаваў па пытанню аб стварэнні адзінага фронту барацьбы з камуністыч-

сабралі пшаніцы і жыта з усяго ашвару Польшчи наступны лік у мільёнах квінталаў: Пшаніцы: буйная зямлюсць — 6,4 міл. кв., дробная — 6,4 міл. кв., жыта: буйная 16,1 міл. кв., дробная — 34,0 міл. кв. Прывядзены выдайнасці дробнай зямлюсці да буйной выдайнасці пшаніцы першай павінна павялічыцца на 1,6 міл. кв., і жыта — на 7,5 міл. кв. А дзеля таго, што ў бягучым годзе прывоз складае пакуль што 1,5 міл. кв., пшаніцы і 800,000 кв., жыта, дых пры лепшай культуре земляробства мелі бы яшчэ лішку пасля пакрыцца прывозу. А, што выдайнасць дробных гаспадарак можа значна павялічыцца, даказам гэтага служыць Пазнань і гаспадарка Заходня-Эўрапейскіх дэяржаваў, як Нямеччына, Данія і іншыя, дзе наагул няма буйных ашвару.

Перашкодою для гэтага служыць апрача павялічэнне скруткі і нізкага роўня агульной культуры, асабліва на Усходніх Краях, якіх візкі ровень цэнзу на земляробна артыкулы і настача таннага кредиту для рольнікаў. Узяўшы сярэдні ровень цэнзу на рольнікі артыкулы ў 1917 г. — 100, атрымаем сярэдні паказацель для 1922 г. — 76 на ролнікі артыкулы і 92 — для прымесловых артыкуулаў; для 1923 г. — 73 і — 120. Аднак-же ў 1924 г. палепшэнне палепшаецца і выражается ў лічбах 118 і 130. У 1925 г. гэты паказацель выражается: для ролнікіх працтвак — 180 і прымесловых — 120, а ў 1926 г. — 137 і 102. Праўда ўзрост цэнзу ў 1926 г. выклікан частковым недастаточным ураджаем ў 1926 г. Як уложацца варункі ў білжайшай будучыні, пакуль на можна іншога сказаць. Усё залежыць ад ураджай гэтага года, а гэтай сама і ад цэнзу на міжнародовым збожжавым рынку. Да канца траўня быў вельмі благі від на ўраджай ў Польшчи, але з пачатку чэрвеня наступіў пералом, дзякуючы палепшанню пагоды і можна нават заўсяцца на сярэдні, а можна нават і на вышэй сярэднія, калі пагода не сасуеца і павольці добра сабраці з пля, У Віленскім і Навагрудзкім ваявудзтвах шмат зашкодзіла ўраджай апошнія бура з градам. Але гэта мала адаб'еца на агульным стане гаспадаркі Польшчи, якая хоць паволі, але бязупынна паляпшаецца.

S.

ЗАБАРОНА УВОЗА ПШАНІЦЫ і МУКІ ДА ПОЛЬШЧЫ.

Паводле загаду рады міністраў забароніў увоз пшаніцы і муки да Польшчи да 1 верасня г. г.

Адбудова краю.

Цэнтральны ўлады асыгнавалі дапаўніцельна 205,000 зл. на адбудову Віленскіх шчын.

Біржа.

Далары	8,94—8,90 зл.
Рублі зал.	4,60 зл.
Рублі сэр.	2,75 зл.
Чырвонцы	33,— зл.

З божжа

(Віленскіх)

Жыта (со кілагр.)	52—55, зл.
Пшаніца	60—63, зл.
Ячмень браваровы	50—53, зл.
Ячмень крупіян	47—8, зл.
Аўс	47—49, зл.

На працэсіяле на Балканах грэзскі ўрад выслаў урадам Турцыі, Баугарыі, Юга-Славії, Румыніі і Венгрыі запрашвіння на гэтую балканскую конферэнцыю, якая адбываецца ў Афінах ці Салоніках.

Новы пералёт з Амэрыкі да Еўропы.

Амэрыканскія аўгіятары Байрд пераліцеў з Нью-Ёрка да Еўропы на аэраплане «Амэрыка» з двумя пасажырамі — тэхнікам і радио-тэлеграфістам, які ўесь час палёту выслыаў радіо-тэлеграммы з апарату. Праляицеўши над Парыжам, ён скіраваўся далей на Усход, але ад няўысінняў падаўшы ўзвод на мору ў 200 метраў ад берага. Усе пасажыры шчасліва дабраліся ўпраўда да берага.

ЗАГРЫВАЮЦЬ З ЯПОНІЯЙ.

Чырвоны на прыездзе з заграніцы за прэсіялем да сябе японскага пасланніка, праз якога запрапанаваў японскому ўраду заключыць гарантыйны трактат.

ЯПОНСКАЯ ВАЙСКА У МАНЧЖУРЫИ.

Японія значна павялічыла лік сваіх армій ў Манчжуру. У некаторых месцах японцы будуюць укроплення.

Перамога ген. Шэка.

Палуднёвая вайска націнска-шанхайская ген. Шэка здабыла горад Ганк-Чанг,

У ВІЛЬНІ.

(З творчасці младэшчынскіх белар. паэтас.)

Калі прыдзеца, браточки,
Вам у Вільні пабываць,
Дых прашу вас, сакалочки,
Гэты вершык прачытаць.
Вільня — горад старадаўні,
Што захочашь, то знайдаш:
Рэстараны, або стравы,
Ты тут пэўне не мінеш.
Самому мне было ладна
(Во і ў Вільні бы),
Расказуя вам прыкладна,
Як я час тут правадаў:
«Я іду тут па Нямеччынай,
Ды гляджу на усе бакі,
Грошы маючы ў кецке
Быццам, барык я ікі.
Хоць і есці мне ахвота,
Даўно буку-бы купу.
Каб мя школда было злота,
Што я потым зарабіу.
Я іду, ды прыгледаю,
Што напісаны ёсьць тут
Гэтак з вуліцы зблуджаю,
У невядомы нефік кут.
І падумай — кепіка рэда,
Каб като тут запітаць
Азракіс, ажно з заду
Ціхі два хлапцы стаяць.
Толькі я к ім павялічыўся,
Ранік чую іх крик.
Воіны меншаму на вуху
Стукнуў так, аж той панік.
Меншы зараз стрыпніўся,
Ды да большага ўскок
Ды ішоў яму на вуху
Колькі пальцаў у мяне!

Той зваліўся, як клубок.
За што гэта — я пытаў:
Гэтак біцца, лайдык,
Вольны каха: добра знаю
Чалавек ён ёсьць які.
— За цябе мы, дэядзька, б'емся,
Каха меншы мое дзяцюк,
Ніяк tolku не даб'емся,
Ці мужык ты, ці шляхцюк.
— Ен мое каха: як мужык ты
То ўласць пальцаў на назе
А я цвердзжу, што чатыры,
Бо ты шляхці ёсьць сабе.
Ніякі кінцы, хлопцы, біцца,
Я вас зараз пагаджу,
Вось вы будаце дэвіца,
Як я пальцы пакажу.
За каго тады пальчицы
Мяне кожны тут із вас,
Калі пальцаў пяць пальчицы
На назе маеф, якраз.
— Ты на праўду, дэядзька, каха:
Ты сымяшся толькі з нас.
Пакуль пальцаў не пакажеш
Біцца будзем уесь час.
Я вас зараз успакую,
Каб мяне зараз сесцыі дзе?
— Калі гэтага пакую
Вось тут лаўка для цябе.
Я тут зараз развязніўся,
Скінуў вопратку далоў,
З боту новых я разгуляй
І лічыць быў ужо гатоў.
— Ну лічыць, нядзвіркі,
Колькі пальцаў у мяне!

І кідаю погляд яркі,
Аж калінула штось мяне.
Дэ-ж падзелісі мае хлоццы?
Я сюды зірк і туды...
І кручуся, бы ў чароцы
І застыгі і слядымі.
А пасля саба падумаў —
Захадзі асьмейць
І панчоху я насунуў,
Хадеў боты надзвіні.
Павірнуўся я ў права,
Май ботаў на віданы,
Я пазнаў, што кепіка справа
За хадеў боты на віданы.
Тыці у перад, тыці узяд,
На ратунак пачаў аваць,
Бо з грашы працаваў хада,
Ды і ботаў на віданы.
Ну і далі мое ратунак:
Завялі па пастарунак,
Што спакой я нарушашу,
Кажуць, кару атрымаю.
Якімі сымяшся толькі з нас.
На два тыдны пасадаці,
Адсядзеўшы там два тыдны,
Ходзі міе добра давялося,
С

Тутэйшая хроніка.

— УРАЧЫСТАСЦЬ КАРАНАЦЫ МАШ БОЖАЙ ВОСТРАБРАМСКАЙ. 2 ліпня адбылася ўрачыстасць каранацы Маткі Божай Вострабрамскай, у якой прыняў удзел Прэзідэнт Рэспублікі Ігнацы Масецкі, прэм'ер маршалак І. Пілсудскі, міністры Медзінскі, Гомадзікі, Мейштровіч, Незабытоўскі, віце маршалак сім'ю Зьвержынскі, віце-маршалак сенату кс. Стыхель, кардинал арб. Какоўскі з Варшавы арх. Глода і 16 япіскопаў з розных польскіх пафілій. Апрача гэтага прыбыла калі 400 ксяндзоў з розных пафілій і калі 600 віленскіх пафілій. Багамольцаў сабралася больш 15,000 асобаў. Увесе горад быў пекна дэкараваны нацыянальнымі штандарамі і зелянінай, а вечарам багата ілюмінаваны.

На другі дзень адбыўся венсан парад на вул. Ад. Міцкевіча, які прымаў асабісту Прэзідэнту і рэспублікі. Маршалак Пілсудскі ва венсаным парадзе не быў. У панядзелак 9 гада, рана Прэзідэнт Рэспублікі, Маршалак Пілсудскі, міністры і загранічныя пасланікі як і ўсе высокія госьці выехаі з Вільні да Варшавы.

— СУХОТНЫ ІНСТИТУТУ. У рубрыцы „з жыцця Бел. Інстытуту Гасп. і Культуры“ Сель-Ніва № 50 падае „справа-здачу“ з дзеяніасці гуртка Інстытуту ў Гайніне Баранавіцкага павету. З гэтай справа-здачай відаць, што гурток фактычна абсолютна ніякай працы ад жніўня 1926 аж да гэтага часу на вёў. Толькі раз наладзіў разам з гуртком у Мядзведзічах „лекцыю“. Але хто читаў лекцыю і як не пададзена... Дык ужо мы дададзім: усё тая-ж самая цёмная фігура Цеплюўская, якога ў двух чумарах падрад Сель-Ніва ругае! Сухотны інстытут, сухотны цэнтр, дзіўны супрацоўнікі.

— ПАМЫЛІСЯ. „Сель-Ніва“ у № 50 у рубрыцы „Беларусы перамагаюць“ піша: эндэцкая польская газ. „Dz. Wil.“ у сувязі з выбарамі ў власныя рады, піша наступнае: „Съедом за правлам польскіх выбарных съіскі да самаўрадаў у некаторых паветах Віленщыны, а між іншым і ў Маладечнскім павеце, дзе Палякі здабылі міэрны працент галасоў, польскі съіскі паняслы новы правал. У выніку юдаўна праведзянных выбараў у власныя рады ў Слонімскім і Несвіжскім павеце беларускія съіскі атрымалі 80 прац. мандатаў“. Дык інформуем дадаткова, „Сель-Саюз“: у гэтых паветах працаваў толькі адзін наш Беларускі Выбарны Нацыянальны Камітэт і толькі дзякуючы яму беларусы атрымалі гэтых 80 проц!

— „СЯЛЯНСКІЯ ПРАВАДЫРЫ“. У папярэдніх нумары мы падалі даказы, што Гагуль-Ярэміцкі „Сель-Саюз“ у сялянскіх выбараах на гімнах ніякага удзелу не браў, усе свае пічупы сілы кінуў на бацькоўства за ўсіх мандат раднага ў Віленскім магістрале. І толькі цяпер, пасыль свайго скандалінага правалу на выбараах у Вільні Сель-Саюз кінуўся да забытых ім сваіх родных сялян. І вось у № 50 ад 29 чэрвеня у сваім воргане „Сель-Ніва“ сельсюзінікі разрэзліся нарэшце адозвамі да выбаршчыкаў, замікаючы галасавані за съіскі беларускіх сялянскіх кандыдатаў. А ці Сель-Саюз дзенебудз гэтых съіскі рабіў? У гэтай адзове ад 29 чэрвеня „Сель-Ніва“ „перасцярагае сялян перад агентамі Паўлюкевіча“, гэта значыць перад сябрамі і інструктарамі Беларускага Нац. Выбарнага Камітэту, які адзін толькі вёў выбарчую акцыю і там, дзе яе вёў, дык усюду прышла вялікая большасць пічупых беларусаў нацыяналістаў.

Пустазовоні — дэмагогі пішуць далей у сваіх адзовах: „трымайцеся толькі сваіх сялянскіх, мясоўых, беларускіх, сівадомых паранікай (?) і ізлезе за іх радай“.

Але дзе гэтая параднікі, адкуль яны павінны ўзяцца бож міфічскі Выбарны камітэт „Сель-Саюзу“ як выслаў аін воднага гэтага парадніка? (Бо іх ні мае!)

Далей пустазовоні пішуть: „каб магчы съядзіць (?) за выбарамі і даваць сялянам нарады (сідзячы ў Вільні)“ ў справе выбараў, просім усіх(!!) сялян выбаршчыкаў прысылаць у рэдакцыю (а не ў выбарчы камітэт, які не радзіўся памёр!) гэткі даныя: 1) на які дзень вызначаны выбары сябраў власнога сабранныя ў данай вёсце і г. д.

Гэтая нарада і запытанні ворган „Сялянскага“ саюзу робіць сялянам у № 50 ад 29 чэрвеня тагды, калі ўсе выбары ў Рады гімніны ў Наваградчыне скончыліся 29 чэрвеня, а на Віленшчыне 28 чэрвеня!

Вось, дык „абаронцы“ сялян!

ЖЫЦЬЦЕ ПРОВІНЦІІ.

Заламога Ураду для пацярпеушых ад буры.

Гураган, пранесшыся над Наваградчыною, падаваў даху некалькі сотняў сем'яў і паставіў перад пагрозаю голаду і ніячнасцю тысячы ахвяраў граду. Пан Ваявода, зараз-жа адпра-

віўшыся на мейсца катастрофы, каб асабісту пазнаць разьмеры ніячнасці, жывы заняўся адшуківальнем сродкаў для аказання помочы пацярпеушым пры адбудове і новым засеве, дзяля того, што помоч, якую могуць аказаць самаўрады, вельмі ніячнасць ў парадынні разьмерамі патрэбы. Вынікі гэтых пачынанняў наступныя:

Міністэрства Працы пераслало ваявудзкаму ўраду 6,000 зл., для экстэрнай запамогі. Урад вызначыў на гэтую акцыю 200,000 зл., прычым крэдыт гэтых будзе ў бліжэйшым часе павялічаны на 100,000 зл. Гроши гэтых ўжо пачалі выдацца праз Kaszy Spoldzielcze.

(навагрудзкі, Слонімскі, Століцкі, Лідскі).

У Варшаве, куды выехаў п. Ваявода з мэтаю асабістага падтрымання сваіх старанін, адтрымаў крэдыт у разьмеры 400,000 зл., выключна на патрэбы земляробства пацярпеушага ад гурагану наслененія. Крэдыт гэтых будзе павялічаны на 200,000 зл. ДЗЯРЖАУНЫ BANK ROLNY абыцаў крэдыт для сялян на выклучні пічупах паветах, пацярпеушых ад катастрофы, на карысных варуниках ў разьмеры 500,000 зл. Апрача гэтага п. Ваявода чакае ў бліжэйшы дні вызначэння крэдыту ў разьмеры АДНАГО МІЛЬЕНУ зл., спэцыяльна на адбудову на карысных варуниках. Дзярава ў дзяржаўных лясох, выдаеца на адбудову на вельмі карысных варуниках.

Але ўсю гэтага яшчэ далёка недастатачна, каб задаволіць вялікую патрэбу пацярпеушага наслененія. Маём надзею, што ўрад не застановіца на гэтых першых кроках экстранай запамогі ніячнасцю ахвярам стыхійнай катастрофы і задаволіць ў поўным абыйме патрэбы пацярпеушага наслененія.

УВАГА, БРАТЫ БЕЛАРУСЫ! З'явітайшэся за запамогамі да сваіх нова-выбранных гмінных самаўрадаў.

СЛОНІМШЧЫНА.

(В. Явар Рагадзянскай гміны)

Праз вёскі Явар, Сатэўляны і Рагодзічыну прайшоў страшнны гураган. У кожнай з гэтых вёсак ніяма тікай хаты, якія ніяблів разрушана віхрам. У в. Сатэўлянах і Явары жудасны малюнак бяды. Людзі апусцілі руки ад вялікага гора. Дом сяяшчэніка і царква зусім развалены! Досьць шкоды на палех, у лесе, ў ўсіх поймах сядзіць гураган. Адзін чалавек забіты, ёсьць раненых. Аднаго пастушка гураган ѿбіў паветры больш 200 мэтраў і кінуў паміж гальляя старай грушы, цяжка ранены яго. Страшнны абраў Старыя людзі зусім не памятаюць таго бяды.

У хуткім часе пасыль урагана прыехали: Навагрудзкі ваявода — Бэчковіч, Слонімскі стараста — Др. Дораш, павят. коменд. паліцыі — Маёўскі і шмат інш. урадаўцаў. П. ваявода зараз жа на мейсца даваў фінансавую запамогу найблей пацярпеушым. Старшыня Рагадзянскай воласці пачаў реестрацыю зроўленін ураганам школы.

Праз некалькі дзён прыехаў туды прадстаўнік Белар. Нац. Рады ў Слонімшчыну з мэтаю, даведацца чаго найбольш патрэба і дапарады.

Жыхары выпамянутых вёсак просяць каб:

1) Зараз-же буў урадам асыгнаваны спэцыяльны крэдыт найблей пацярпеушым.

2) Каб П. Д. У. Б. (страховачная Дырэкцыя) выплаціла $\frac{1}{3}$ часць страхоўкі па цярпеушым.

3) Каб „Nadleśnictwo“ адпусціла дарма дзвера на будову новай царквы.

Гэта ёсьць скромныя жаданні сялян — беднякоў, якія маюць цвёрдую надзею, урад польскі здзяйсніць.

Цікава адзначыць, што „дабрадзея“ з Сель-Саюза ў асабах паслоў Рагодзіч, Ярэміч, ці іншага чорта — нават не пацікаўліся прыехаць і, як „вельможныя паны п. асль“ дадаць людзям помоч са сваім тысячнай пэнсіі, можа ў варшаўскіх рэстаранах.

А моя па мандаты заедуць калі...

Немо.

Слонімская хроніка.

Ніканор Кічан з в. Міжавічы, аб якім ужо пісалася ў „Белар. Слове“ юдаўна ўцекаў адтуль да Менска. Цяпер прыслалі пісьмо сям'і з якага відзе, што нарады ён з бальшавіцкага „раю“ і гатоў вярнуцца. Не парадаў.

А колікі ёсьць яшчэ шкоды і змагаліся з ёю. А да сябе паклікалі адзінную нашу змагаліцу за нашыя права, за нас і за прафу нашу, гэта Беларускую Нацыянальную Раду!

Браты Нашы! ўсе туды ў Бел. Нац. Раду ў адзін шаранг, бо гэта адзінай наша настуціца, наша Матка!

Відаць „патэнтаваному беларусу было трошкі баязна зъяўляцца туды... А шкода!

Паміж нашымі сялянамі, якія дастаюць газетынку Рагодзіч бязплатна, із цяпер гутаркі на тэму, чаго так часта і густа можна бачыць на старонках „С. Нівы“ слова: „дэфізыва, даносчык, правакатар“, — а чаму нідзе ніяма „Чэка, чэкісты“? Разумныя людзі (сермяжнікі) кажуць прости гатак: „Галоднаў“ (Рагодзіч) хлеб на думцы“ і „Якога хто міла рашайць ужывае, такім запахам (?) праз цэлы дыень ваняе (ужывае)“

18 VI 27 быў выбары сябраў Валасно-га Сабраніяў ў аўбодзе Селявічы, у склад якога вішлі вёскі: Селявічы, Вазэвічы, Юханавічы і Варонічы. Мелася выбараў. Зо сябраў.

Чырвонай шайцы міжнародных бандыстў першы раз Сялявіцкія жанчыны далі міралін адрпор!

Добра нашы кабеты зразумелі цяпер, што чырвоны зладзеі дабра вікаму вікому не дали (апрача Чэка!) і не дадуць!

Галасаваўшы ўшлі жанчыны, якія лічаць 60—65 гадоў, на кажуць аб маладзейшых! Кабеты іншых вёсак, гмінаў і паветаў! Бярыце приклад з нашай вёскі і ганіце чырвонай банды шпікаў-чэкістаў, якія працуюць за маскоўскія чырвонцы!

Преч з чырвонай бандай чэкістаў!

Толькі і слава кабетам в. Селявічы, якія зразумелі вагу хвілі і з агідай да хуліганаў маскоўскіх — пайшлі аддаць свае галасы за паважных людзей, шчырых беларусаў, а не тых, якія яшчэ 1921 годзе (Сыцяпін Серкевіч) съмейліся з беларускай мовы і якім пахне „інтэрнацыянал“ маскоўскі.

Немо.

Наша вёска.

Наша вёска Доўгі-Лог, Беніцкай гм. Маладзечнскага пав. далёка адкінена ад мястэчкі, ад станцыі, і наагул ляжыць, на лес глядзачы. Колкі не стараліся, каб месьць школу, але дзе-ж ты зробіш што добрас з нашымі братамі: адзін хоча, другі нахоча, вось так, як мокрая гарыць, так рабілі школу. Але маём адну пашчу, гэта асобны дом, дзе можна сабрацца і пачынаць газеты, кніжкі і г. д. Цяпер пастанавілі адкрыць гурток „Прапаветы“, які будзе дапамагаць у развіцці нашай культуры, якай так моцна патрэбна дзеля нашай вёсکі.

Найбагацейшым лічыцца ў нас адзін толькі сялянін, які мае 5-ць дзесяцін. Школяры ў вёсцы ніякіх ніяма, дзецы растуць, як кажуць, на лес глядзачы. Колкі не стараліся, каб месьць школу, але дзе-ж ты зробіш што добрас з нашымі братамі: адзін хоча, другі нахоча, вось так, як мокрая гарыць, так рабілі школу. Але маём адну пашчу, гэта асобны дом, дзе можна сабрацца і пачынаць газеты, кніжкі і г. д. Цяпер пастанавілі адкрыць гурток „Прапаветы“, які будзе дапамагаць у развіцці нашай культуры, якай так моцна патрэбна дзеля нашай вёсکі.

Ніякія абяцанкі пакойвіцы

Грамады, мы на глядзімся, не пайшли пад якімі саюзды, а наадварот, — праганялі яе і ўсіх агітатараў — агентаў. Ми ведалі, што гэта ўсё для нас